

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Choceń i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Chocień

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 8022

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5098

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 64

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,6%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4254,80 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 108

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4254,80	94,0	88,5
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1063,94	67,4	48,1
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4439,52	97,2	92,8
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	950,00	119,7	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 468 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 222 płatników składek ZUS oraz 315 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	206	99	9	1	109
ZUS (płatnicy składek)	102	97	19	4	120
REGON		447	19	2	468

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	73	32,9	0,3
Usługi (G-S)	131	59,0	0,2
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	57	25,7	0,3
Budownictwo (F)	48	21,6	0,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	25	11,3	0,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	14	6,3	0,2
Pozostała działalność usługowa (S)	9	4,1	0,2
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,5	0,3
Edukacja (P)	11	5,0	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	17	7,7	0,2
Kultura (R)	2	1,4	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1358 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 26,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 828 osób, to jest 16,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 540 osób, to jest 10,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 372 osób, w tym 188 osób w administracji, 93 osób w sektorze opieki zdrowotnej 75 osób w sektorze edukacji oraz 16 osób w sektorze kultury, było to łącznie 7,3% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 103 kobiet i 159 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 530 osób i 35-44 lat – 529 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

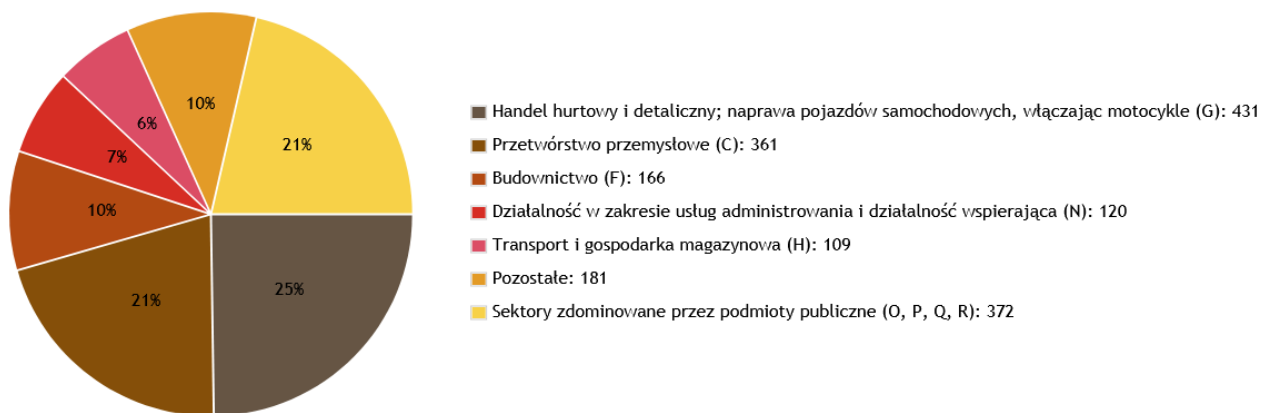
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	81	0,8	6,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	335	3,5	24,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	491	25,8	36,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	451	112,8	33,2

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (431 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (C) (361 osób),

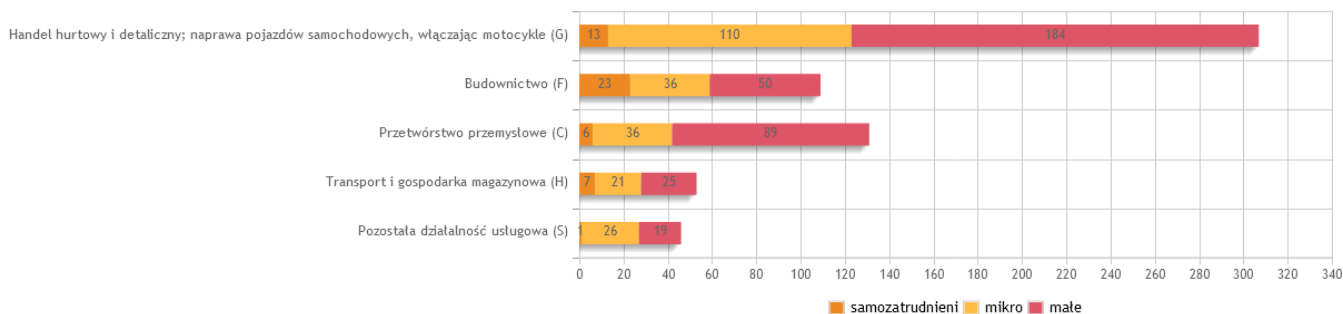
- Budownictwo (F) (166 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Chocień

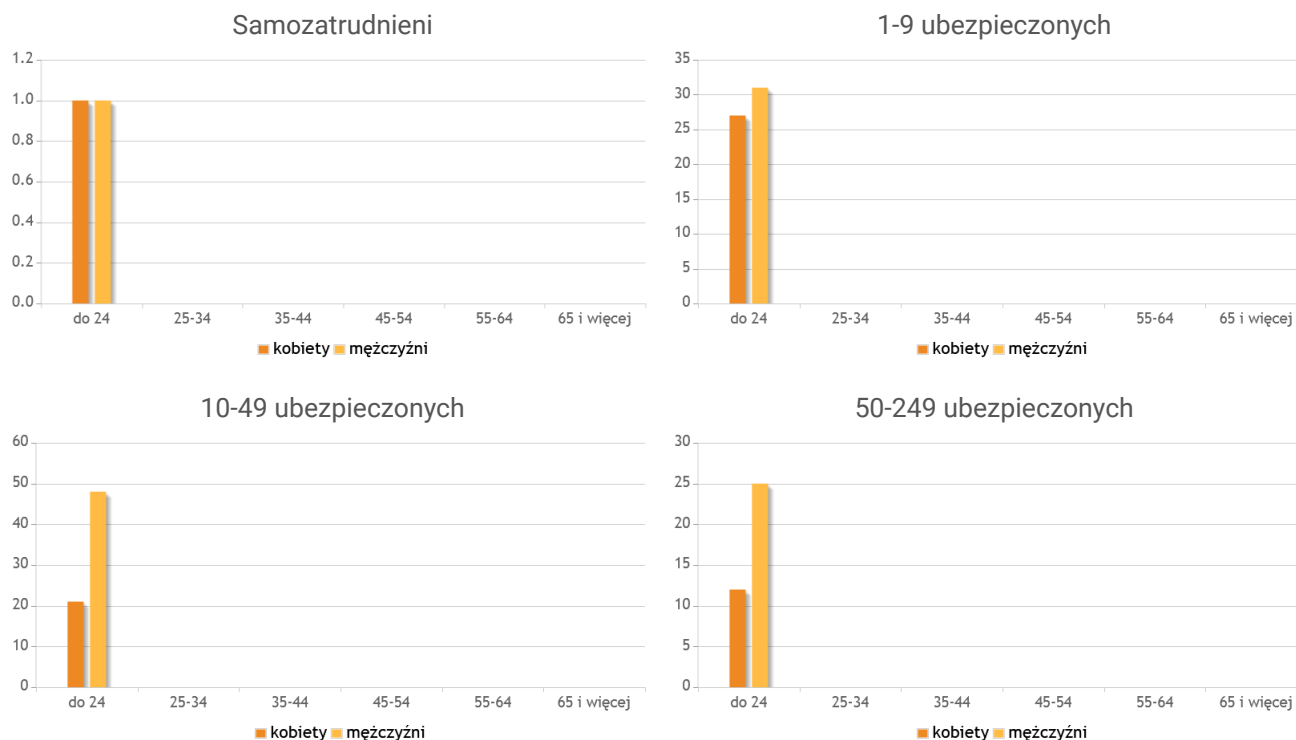
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 103 kobiet i 159 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 530 osób i 35-44 lat – 529 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Chocień w grudniu 2017 r. wynosiła 2689 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u kobiet jest wyższa niż u mężczyzn. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Przetwórstwo przemysłowe (C)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2689	2039	2280	2373	3068
Kobiety	2698	1886	2406	2634	3062
Mężczyźni	2596	2121	2170	2135	3073
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2255	2214	1767	2074	2436
Budownictwo (F)	2466	1902	1832	2159	3235
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2669	2150	1846	2077	2874
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2426	2513	2145	1862	2975
Pozostała działalność usługowa (S)	2362	460	2286	2818	[b.d.]

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	101,9	109,4	115,7	93,4	100,2
Kobiety	108,6	106,4	124,5	105,4	106,2
Mężczyźni	95,0	110,7	108,3	82,6	95,4
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	94,9	118,0	100,6	93,5	81,9
Budownictwo (F)	92,0	115,6	100,5	90,1	90,9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	105,2	119,7	100,9	95,1	95,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	98,9	137,8	109,5	82,3	102,2
Pozostała działalność usługowa (S)	112,9	28,8	147,4	139,0	[b.d.]

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	100,0	107,8	115,3	91,5	97,0
Kobiety	108,0	103,2	124,5	103,8	103,4
Mężczyźni	93,6	109,7	107,6	80,8	91,8
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	94,6	117,7	99,1	91,4	81,2
Budownictwo (F)	91,1	113,6	100,6	90,4	87,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	109,7	115,8	99,6	91,8	96,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	107,1	135,5	111,6	82,6	100,7
Pozostała działalność usługowa (S)	103,7	25,1	139,1	129,6	[b.d.]

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Chocień według danych podatkowych funkcjonuje 109 przedsiębiorstw, w tej grupie 9 to przedsiębiorstwa małe, a 1 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (911,1%). W przypadku małych przedsiębiorstw 55,6% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 22,2% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	103	46	2	0	151
PIT 36L	22	25	2	0	49
PIT 28A	81	11	0	0	92
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	17	5	1	23
Łącznie	206	99	9	1	315

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 188 950 879 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	12 121 765	13 673 500	480 884	0	26 276 149
PIT 36L	12 826 100	57 035 400	4 418 390	0	74 279 890
PIT 28A	4 915 358	934 871	0	0	5 850 229
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	19 864 714	77 268 552	15 274 568	112 407 834
Łącznie	29 863 223	91 508 485	82 167 826	15 274 568	218 814 102
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	11,8	23,9	53,8	10,6	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Chocień łącznie wyniosły 12 839 981 zł, co stanowiło 6,8% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1 887 463	1 229 400	35 785	0	3 152 648
PIT 36L	3 547 660	6 310 000	374 920	0	10 232 580
PIT 28A	4 635 408	885 506	0	0	5 520 914
CIT	0	-834 322	4 830 956	7736	4 004 370
Łącznie	10 070 531	7 590 584	5 241 661	7736	22 910 512
Jako % przychodu	33,7	8,3	6,4	0,1	10,5
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	44,0	33,1	22,9	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	117 687,04	297 250,00	240 442,00	0,00	174 014,23
PIT 36L	583 004,55	2 281 416,00	2 209 195,00	0,00	1 515 916,12
PIT 28A	60 683,43	84 988,27	0,00	0,00	63 589,45
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	1 168 512,59	15 453 710,40	15 274 568,00	4 887 297,13
Łącznie	144 967,10	924 328,13	9 129 758,44	15 274 568,00	694 647,94

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	90,4	55,8	17,7	0,0	66,8
PIT 36L	39,3	119,5	34,6	0,0	66,5
PIT 28A	127,5	49,0	0,0	0,0	91,0
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	151,5	193,2	73,2	121,8
Łącznie	54,4	112,6	143,0	74,6	87,0

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	400,6	70,3	15,0	0,0	81,0
PIT 36L	46,0	130,6	36,5	0,0	74,3
PIT 28A	117,4	47,7	0,0	0,0	84,4
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	102,0	171,4	26,4	86,2
Łącznie	50,8	110,1	133,6	28,2	49,3

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.